

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.III.37.202/2025/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Kovács András bíró, Dr. Sugár Tamás bíró, Dr. Bérces Nóra bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: dr. Molnár Dorina Zsófia ügyvéd (cím2)

Az alperes: Hajdú-Bihar Vármegyei Rendőr-főkapitányság (cím3)

Az alperes képviselője: kamarai jogtanácsos

A per tárgya: eljárási bírság ügyében indult jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes, 12. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: a Debreceni Törvényszék 2025. február 20-án kelt 6.K.701.912/2024/8. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A elsőfokú hatóság (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) ismeretlen személy ellen indított hatósági eljárást a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 14. § (1) bekezdés n) pontja szerint.

[2] A Közterület Felügyelet bejelentése szerint a felperes üzemben tartásában lévő gépkocsival ismeretlen személy 2024. április 9-én 10 óra 40 perckor a cím4 előtt, közterületen kihelyezett „Mindkét irányból behajtani tilos” közúti közlekedési jelzőtábla tiltó hatálya ellenére az útszakaszra szabálytalanul behajtott és ott várakozott.

[3] Az eljárás során a felperest 2024. június 18-án tanúként hallgatták ki, aki a jármű vezetőjének személyét megnevezni nem tudta.

[4] Az elsőfokú hatóság ezt követően ügyszám1 kkt. ügyszámú végzésével a felperessel szemben 39.000 forint eljárási bírságot szabott ki arra alapítottn, hogy a felperes nem hozta a hatóság tudomására, hogy ki vezette a gépjárművet. Majd végzésével az eljárás megszüntetéséről határozott az Általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 47. § (1) bekezdés c) pontja szerint, mert a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható a tényállás és a gépjármű vezetőjének személye.

[5] A felperesnek az eljárási bírságról rendelkező végzéssel szemben előterjesztett fellebbezését az elsőfokú hatóság annak elkésettségére hivatkozva visszautasította.

[6] Az alperes a 2024. október 3-án kelt 0900/7163-2/2024 ált. számú határozatában az elsőfokú hatóság ügyszám2 ügyszámú fellebbezési kérelmet visszautasító végzését megsemmisítette, egyidejűleg a ügyszám1 kkt. ügyszámú döntést helybenhagyta.

[7] Döntését alapvetően a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdés k) pont kg) alpontjára, a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kknyt.) 33. § (3) bekezdésére, a közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bírságrendelet) 1. §-ára, a 12. §-ában meghatározott 11/F. számú melléklet 1. pontjára és az Ákr. 77. § (1) bekezdésére alapította.

[8] A határozat kifejtette, hogy a felperest a Kknyt. 33. § (3) bekezdése alapján, mint ügyfelet és a gépjármű üzembentartóját kötelezték adatszolgáltatásra, az adatkérés céljáról tájékoztatták, jogszabályi kötelezettsége volt a járművezető személyéről történő adatszolgáltatás. Ebből fakadóan az Ákr. 77. § (1) bekezdése szerinti önhiba hiányára mint kimentésre való hivatkozás nem értelmezhető. Tekintettel a jogszabály kogens előírásaira, az üzembentartó (tulajdonos) adatszolgáltatási kötelezettségének elmulasztásáért a felelősség mindenképpen a felperest terheli. Az eljárás megszüntetése, a lefolytatott közigazgatási eljárás „eredménytelensége” a felperes adatszolgáltatási kötelezettségének elmulasztása miatt következett be.

[9] A felperes keresettel támadta az alperes határozatát.

A jogerős ítélet

[10] A törvényszék ítéletével az alperes 0900/7163-2/2024 ált. számú határozatát – az elsőfokú határozatra is kiterjedően – megsemmisítette és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárásra kötelezte.

[11] A keresetben foglaltaknak megfelelően vizsgálta, hogy eljárásjogi szempontból a tanúként meghallgatott üzembentartót az adatközlés vonatkozásában eljárási bírság fizetésére kötelezheték-e vagy sem.

[12] E körben arra a megállapításra jutott, hogy az anyagi jogszabályok alapján – különös tekintettel a Kknyt. 33. § (3) bekezdésében foglaltakra, amely kötelezettséget állapított meg – az Ákr. 10. § (1) bekezdése értelmében a felperes ügyfélnek minősül. Adatszolgáltatási kötelezettsége és ennek esetleges elmulasztása következtében az elkövetett szabályszegés okán az objektív felelőssége mint üzemben tartónak fennállt, így jogát, jogos érdekét az alkalmazandó jogkövetkezmények egyértelműen érintik (eljárási bírság kiszabása). Ugyanakkor az Alkotmánybíróság döntésére alapítottan kiemelte, a felperest a megelőző eljárásban alapjogi sérelem nem érte, nyilatkozatot tett, megismerte a bizonyítékokat, amely szerint rendelkezett az alperes az eljárás megszüntetéséről.

[13] A szankció kiszabására az adatközlés során közölt vagy elmulasztott tények vonatkozásában határozott az alperes, azaz a bírság eljárásjogi bírságnak minősül. Ebben az esetben azonban a kötelezettségszegést az Ákr. 77. § (1) bekezdésében foglalt felelősség körében szükséges vizsgálni azzal, hogy a Kkt. 20. § (1) bekezdése, a Bírságrendelet 12. §-a és 11/F. melléklete folytán a KRESZ szabályainak megsértése alapján az üzemben tartót objektív felelősség terheli-e.

[14] Az alperes az Ákr. 77. § (1) bekezdésében foglaltak szerint szabott ki bírságot a felperessel szemben. Ezen eljárási bírság kiszabására a felek által sem vitatottan akkor kerülhet sor, ha a kötelezettségszegés mögött az önhiba megállapítható.

[15] Az alperes döntése azon túlmenően, hogy leírta a tényállást és a vonatkozó jogszabályokat, pusztán annyi megállapítást tett, hogy a felperes akadályozta a tényállás tisztázását, amely alapján az Ákr. 77. §-a szerinti eljárási bírság kiszabásáról rendelkezett, azonban indokolási kötelezettségének nem tett eleget.

[16] Kifejtette, hogy a hatékony jogvédelem, az érdemi jogorvoslathoz való jog, valamint a tisztességes eljáráshoz való jog csak akként biztosítható, ha az alperes a felperes tanúnyilatkozatában foglaltakat ismételten értékeli és indokolja, hogy ezen nyilatkozat miért és miként akadályozta a tényállás tisztázását.

[17] Az új eljárásra előírta az alperesnek, hogy vizsgálnia szükséges, hogy lehetséges-e a vonatkozó anyagi jogi szabályok ismeretében ismételten értékelni a jogszabálysértést elkövető személy azonosságát. Amennyiben nincs törvényi akadálya az eljárás újbóli megindításának, akkor vizsgálni szükséges a felperes ügyfélként történő bevonásának lehetőségét, a felperes ismételt nyilatkozata ismeretében juthat abba a helyzetbe az alperes, hogy eldöntse, hogy adatszolgáltatási kötelezettségének a felperes eleget tett-e, ha nem, akkor azzal az eljárást az Ákr. 77. §-a alapján akadályozta-e és mérlegelje az önhiba fennállását.

A felülvizsgálati kérelem

[18] Az ítélettel szemben jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet kérve annak az új eljárásra utasító rendelkezése hatályon kívül helyezését.

[19] Csatolt „engedélyezési kérelem” megnevezésű nyilatkozatában a felülvizsgálati kérelem befogadása körében a Kp. 118. § (1) bekezdésének a) pont aa) és ad) alpontjaira hivatkozott, nevezetesen arra, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadása a joggyakorlat

továbbfejlesztésének biztosítása, valamint a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, illetve az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés miatt indokolt.

[20] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja körében arra hivatkozott, hogy olyan jogkérdés merült fel, amelyre nézve az ítélkezési gyakorlat tanulmányozása során nem lelt fel megnyugtató iránymutatást. Ez pedig nem más, mint a közigazgatási eljárások és azok járulékos kérdéseiben hozott döntései viszonya. Mindez olyan értelemben, hogy van-e helye a járulékos kérdésekben hozott döntések felülvizsgálata során új eljárásra utasításának olyan esetben, ha már nincs folyamatban a döntéshozatalkor az alapeljárás. Vagyis kaphat-e önálló „létformát” a járulékos kérdésekben hozott döntés, avagy az ilyen döntések osztják a közigazgatási eljárás sorsát és csak annak keretei között „élnek”?

[21] Álláspontja szerint a közigazgatási eljárás befejeztét követően csak olyan ügyekben lehet döntést hozni, amely ügyekben azt törvény lehetővé teszi. A közigazgatási eljárások járulékos döntései – e jellegükből adódóan – nem önálló eljárások, hanem a közigazgatási eljáráshoz tapadó, a közigazgatási eljárás keretei között hozható döntések, amelyek meghozatalának előfeltétele – e járulékos jelleg miatt – a közigazgatási eljárás maga.

[22] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjának indokaként előadta, keresetlevelében az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megsértésére, az indokolási kötelezettség elmulasztására egyáltalán nem hivatkozott, ezért a törvényszék a kereseten túlterjeszkedve állapította meg az alperesi határozat hiányosságát, megsértve ezzel a Kp. 85. § (1) bekezdésében foglaltakat.

[23] Az indokolási kötelezettség esetleges hiányosságát a törvényszéknek hivatalból nem kellett észlelnie, a kereset korlátai között azt nem vizsgálhatta, így a kereseten túlterjeszkedve, jogszabálysértően állapította meg az indokolási kötelezettség elmulasztását és rendelt el erre hivatkozással ellene, mint tanú ellen új eljárást.

[24] Nem volt helye az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezésének azért sem, mert tanúkénti bírságolására egy olyan közigazgatási eljárásban került sor, amelyet véglegesen megszüntettek, azt jogorvoslattal senki sem támadta. Az eljárás befejezését tényként kell kezelni, azt jogorvoslat hiányában már nem lehet újra folyamatba tenni.

[25] Nyilvánvaló, hogy csak az eljárás alá vont ügyféllel szemben lehet a megismételt eljárást elrendelni és vele szemben is csak akkor, ha az eljárást befejező döntést jogorvoslattal megtámadták és a bíróságnak lehetősége van a végleges határozat jogszerűségét a perben felülvizsgálni.

A Kúria döntése és jogi indokai

[26] A felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.

[27] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[28] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

- a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata
 - aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,
 - ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,
 - ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,
 - ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve
- b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[29] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – a felperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[30] A felülvizsgálati bíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia.

[31] A Kúria hangsúlyozza, hogy önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás, az, hogy a felperes nem ért egyet az abban foglaltakkal, nem alapozza meg a befogadást.

[32] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont – érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[33] A Kúria ezen befogadási okot a 7/2023. számú jogegységi határozatában értelmezte és a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja első fordulata körében kifejtette, konjunktív feltételként kell vizsgálni egyrészt azt, hogy az adott elvi jelentőségű jogkérdésben a Kúria közzétett határozatában korábban már állást foglalt-e, másrészt pedig azt is, hogy a felvetett jogkérdésben vannak-e olyan eltérő bírói döntések, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat széttartó lenne, annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült vagy ennek veszélye áll fenn.

[34] A joggyakorlat egysége biztosításán alapuló befogadásnak a Kúria elvi tartalmú, Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett iránymutatásának hiánya mellett további, konjunktív feltétele, hogy a felvetett jogkérdésben legyenek olyan eltérő bírói döntések, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat széttartó, annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült vagy ennek veszélye áll fenn.

[35] A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes kifejtett indokai nem jelölnek meg olyan, a felvetett jogkérdésekben eltérő bírói döntéseket, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat széttartó lenne, arról a Kúriának sincs tudomása, így az első fordulat szerinti befogadást nem találta indokoltnak.

[36] A Kúria továbbá vizsgálta a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont második fordulata szerinti befogadás lehetőségét is, amely szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása miatt indokolt.

[37] Ugyanakkor a Kúria megítélése szerint sem a felülvizsgálati kérelem, sem a jogerős ítélet nem vetett fel olyan elvi jogkérdést, amely a joggyakorlat továbbfejlesztését indokolná. A Kúria közigazgatási perben a felülvizsgálati kérelmet ezen ok alapján ugyanis akkor fogadja be, ha egy elvi kérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, de e gyakorlat követése a továbbiakban változatlan formában nem támogatható. Ezen befogadási ok alkalmazása különösen akkor indokolt, ha megváltoznak a jogszabállyal érintett társadalmi, gazdasági viszonyok. Ugyancsak indokolja a joggyakorlat továbbfejlesztését, ha az alapul szolgáló, változatlan és már értelmezett jogszabályhoz kapcsolódó egyéb jogszabályokban, vagy a jogértelmezésre kiható tudományágakban következnek be olyan változások, amelyek visszahatnak az alkalmazandó normára és kétségesse teszik, hogy a meglévő iránymutatások továbbra is irányadók lehetnek. Ilyen változást azonban a Kúria nem tárt fel.

[38] A Kúria a felülvizsgálati eljárás során elvi jelentőségű jogkérdésekben dönt, nem pedig a kereset ismételt elbírálását végzi. Az, hogy az eljáró bíróság bizonyos kérdésekben nem fogadta el valamely fél, jelesül a felperes érveit, nem indokolja a felülvizsgálati kérelem befogadását, miután a felülvizsgálati eljárás nem a közigazgatási peres eljárás rendszerinti folytatása. A felülvizsgálat nem lehet álcázott fellebbezés, és pusztán az, hogy egy kérdésnek kétféle megközelítése lehetséges, nem képezheti alapját az ügy újratárgyalásának (Kfv.VII.37.657/2022/2.).

[39] A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti befogadási okra is. Kifejtett indokai szerint a jogerős ítélet túlterjeszkedett a kereseti kérelmen és jogszabályellenesen rendelt el új eljárást egy már jogerős megszüntetett hatósági eljárásra.

[40] A Kúria hangsúlyozza, hogy az eljárási jogi indokokra alapított befogadási kérelemről való döntés során nem végezheti el a támadott ítélet felülvizsgálatát. Kizárólag annak keretei között mozoghat, hogy sérültek-e a kérelem előterjesztőjének megjelölt alapvető eljárási jogai, illetve a kérelem alapján észlelhető-e az ügy érdemére kiható egyéb eljárásjogi jogszabálysértés. A kérelemmel olyan mértékben kell kétséget ébresztetni a jogerős ítélet jogszerűsége tekintetében, hogy érdemi vizsgálat nélkül is fennállónak kell látszania a jogsértésnek. Az egyéb eljárási szabályszegés esetén ugyanilyen módon valószínűsíteni kell, hogy az kihatott az ügy érdemére. A kérelmező alapvető eljárási jogának sérelmére való hivatkozás esetén az ügy érdemével való kapcsolatot nem kell bemutatni, de a hivatkozásnak konkrétan meg kell jelölnie, mivel következett be a sérelem.

[41] A Kúria mindezek fényében arra a megállapításra jutott, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti befogadás sem indokolt a felülvizsgálat egyik érve szerint sem. A per irataiból a befogadás speciális vizsgálata körében annyi kijelenthető, hogy a jogerős ítélet kizárólag a támadott – eljárási bírságról rendelkező – határozatra és annak indokaira vonatkozik. A megismételt iránymutatás azt tartalmazza, hogy az alperesnek azt kell vizsgálnia, hogy adatszolgáltatási kötelezettségének a felperes eleget tett-e, ha nem, akkor azzal az eljárást az Ákr. 77. §-a alapján akadályozta-e és mérlegelnie kell az önhiba fennállását.

[42] Erre figyelemmel a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerint sem kerülhetett sor.

[43] Összességében a Kúria megállapította, a felperes felülvizsgálati kérelme felsőbb bírósági iránymutatást igénylő kérdést nem vetett fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot.

[44] A kifejtettetekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdés alapján megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[45] Kp. 118. § (1) és (2) bekezdés

A döntés rövid tartalma

[46] *A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti eljárási jogi indokokra alapított befogadási kérelemről való döntés során a Kúria nem végezheti el a támadott ítélet felülvizsgálatát. Kizárólag annak keretei között mozoghat, hogy sérültek-e a kérelem előterjesztőjének megjelölt alapvető eljárási jogai, illetve a kérelem alapján észlelhető-e az ügy érdemére kiható egyéb eljárásjogi jogszabálysértés.*

Záró rész

[47] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

[48] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2025. április 8.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

a tanács elnöke Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s. k.

előadó bíró

Dr. Kovács András s. k.

bíró

Kúria
III.Kfv.37.202/2025/2

8

Dr. Sugár Tamás s. k.

bíró

Dr. Bérces Nóra s. k.

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő